

Romové v Prachaticích v letech 1945 - 1989 obrazem a dokumenty

Obr. 1 a obr.2: Rodina olašských Romů po přestěhování se do Prachatic

Obr. 3 a 4: Z výstavy zaměřené na historii místní romské komunity, kterou pořádalo spolu c městem Prachatice v roce 2014 občanské sdružení Lungo drom.

Obr. 5: Záznam o příchodu kočovných romských rodin s maringotkami do Prachatic z roku 1955

21.6.1955.

Okresní oddělení ministerstva
vnitřní, oddělení veřejné bezpeč-
nosti,
Prachatic.

1075/55

Dne 17. 6. 1955 přijeli do Prachatic kočovníci-cikáni, kteří se přihlásili k hromadnému pobytu. Při přihlašování bylo zjištěno, že mají trvalý pobyt v Trnavě na Slovensku a že nemají v pořádku doklady/občanské průkazy, takže nelze zjistit správnost jejich údajů. Dále jsou stížnosti, s řad občanů, že se strácí domácí dřevěná a železná sítka. Rada MNV nemohla odmítnout přihlášení je k pobytu, protože někteří byli správou Šumavských pil přijati do zaměstnání a rada MNV nemůže jim zakázat nastoupit do zaměstnání. Bylo jim však povoleno tábořit pod kasárnou. Tohoto povolení však neuposlechli a bez dovolení MNV se utábořili před hřištěm Tatrana, což MNV za žádných okolností nemůže trpěti.

Rada MNV proto žádá, aby oddělení veřejné bezpečnosti sjednalo pořádek v tom směru, aby kočovníci buď předložili řádné doklady, nebo v jiném směru bylo zajištěno, že se v jejich vozech nebudou zdržovat nehlášené osoby. Za daného stavu nelze tuto okolnost kontrolovat.

Za radu MNV

Předávan

1075/55

Obr. 6: Záznamový arch osob vzatých do soupisu kočujících a polokočujících osob v Prachaticích dne 2.2.1959. Data narození a křestní jména jsou z důvodu ochrany osobních údajů začerněna.

21.6.1955.

Okresní oddělení ministerstva
vnitřní, oddělení veřejné bezpeč-
nosti,
Prachatic.

1075/55

Dne 17. 6. 1955 přijeli do Prachatic kočovníci-cikáni, kteří se přihlásili k hromadnému pobytu. Při přihlašování bylo zjištěno, že mají trvalý pobyt v Trnavě na Slovensku a že nemají v pořádku doklady/občanské průkazy, takže nelze zjistit správnost jejich údajů. Dále jsou stížnosti, s řad občanů, že se strácí domácí dřevěná a železná sítka. Rada MNV nemohla odmítnout přihlášení je k pobytu, protože někteří byli správou Šumavských pil přijati do zaměstnání a rada MNV nemůže jim zakázat nastoupit do zaměstnání. Bylo jim však povoleno tábořit pod kasárnou. Tohoto povolení však neuposlechli a bez dovolení MNV se utábořili před hřištěm Tatrana, což MNV za žádných okolností nemůže trpěti.

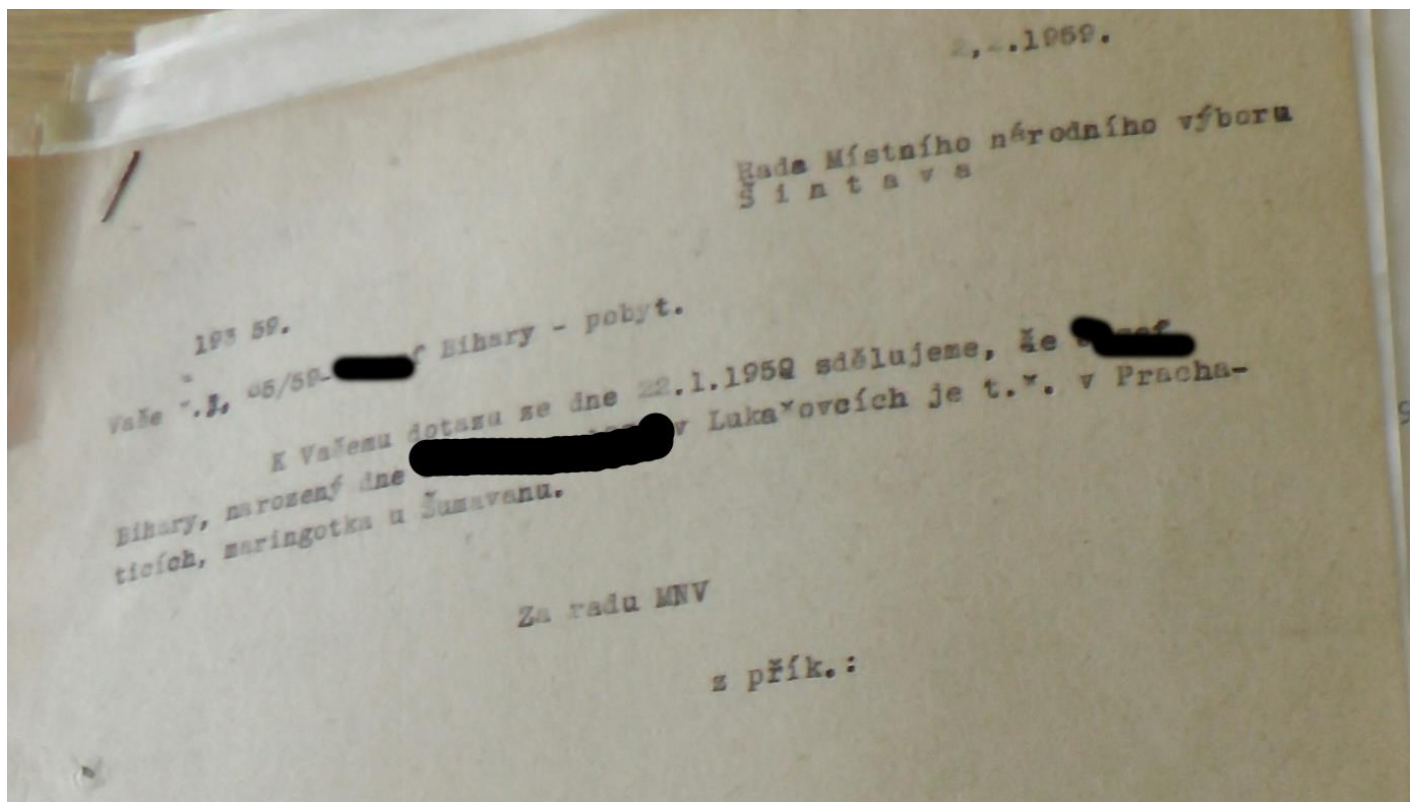
Rada MNV proto žádá, aby oddělení veřejné bezpečnosti sjednalo pořádek v tom směru, aby kočovníci buď předložili řádné doklady, nebo v jiném směru bylo zajištěno, že se v jejich vozech nebudou zdržovat nehlášené osoby. Za daného stavu nelze tuto okolnost kontrolovat.

Za radu MNV

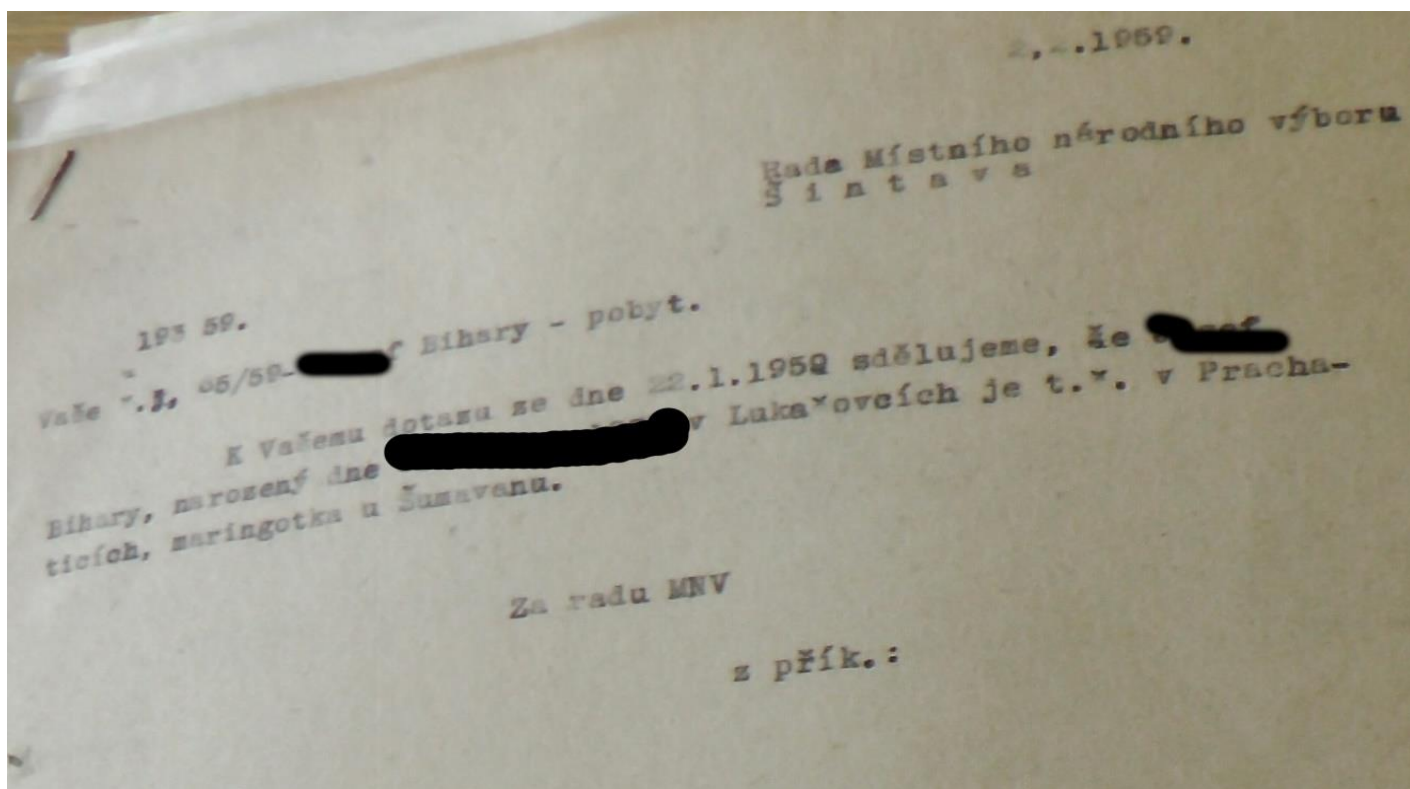
Předávan

1075/55

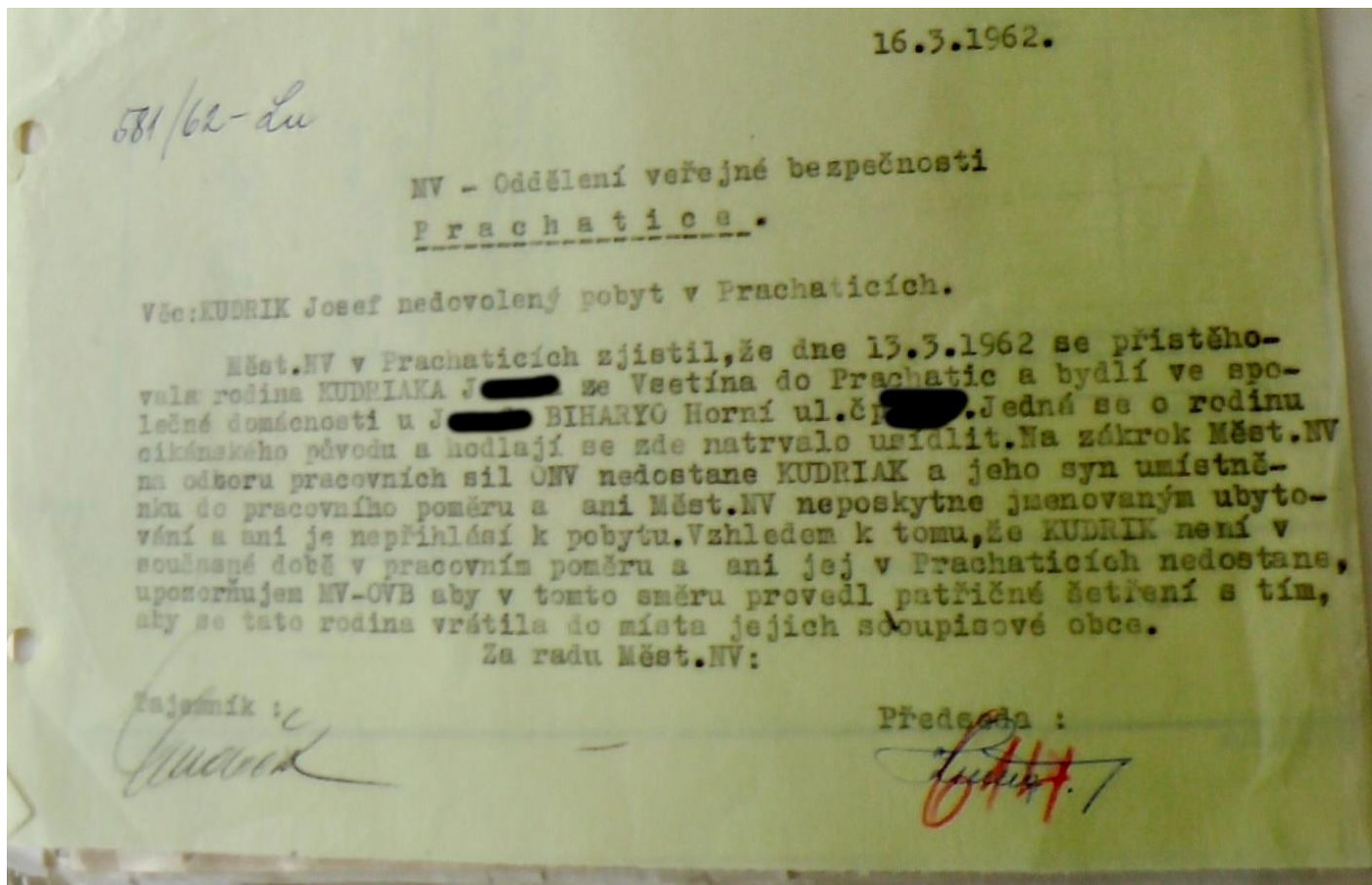
Obr. 7: V roce 1959 žili olašští Romové v Prachaticích stále v maringotkách u Šumavanu.

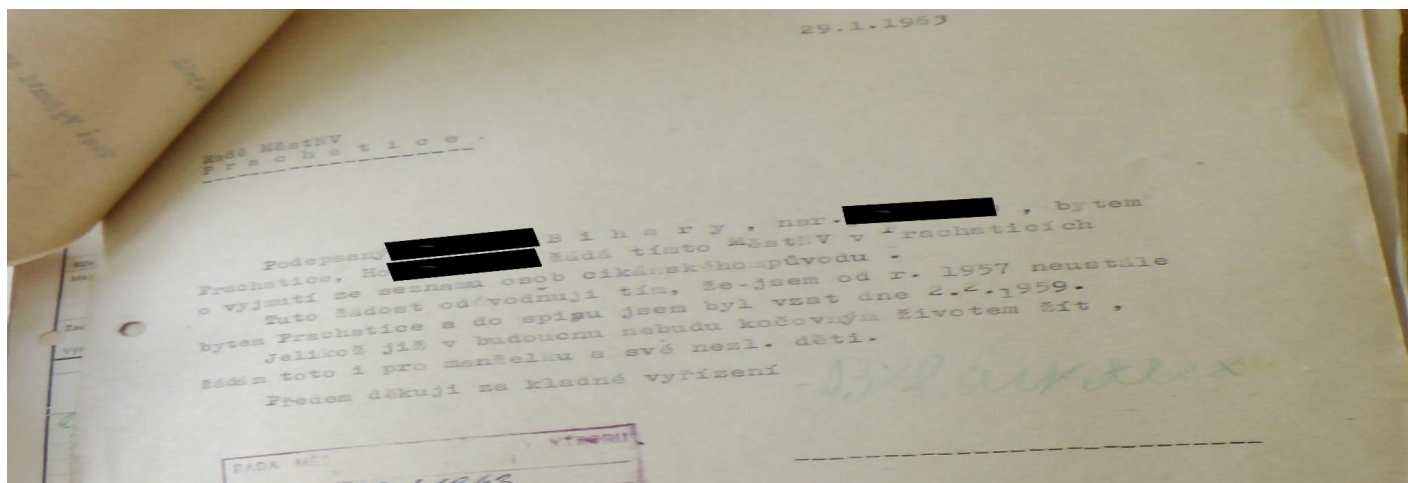
Obr. 8: Záznam o přidělení bytu a převzatém vybavení z 1. prosince 1959.

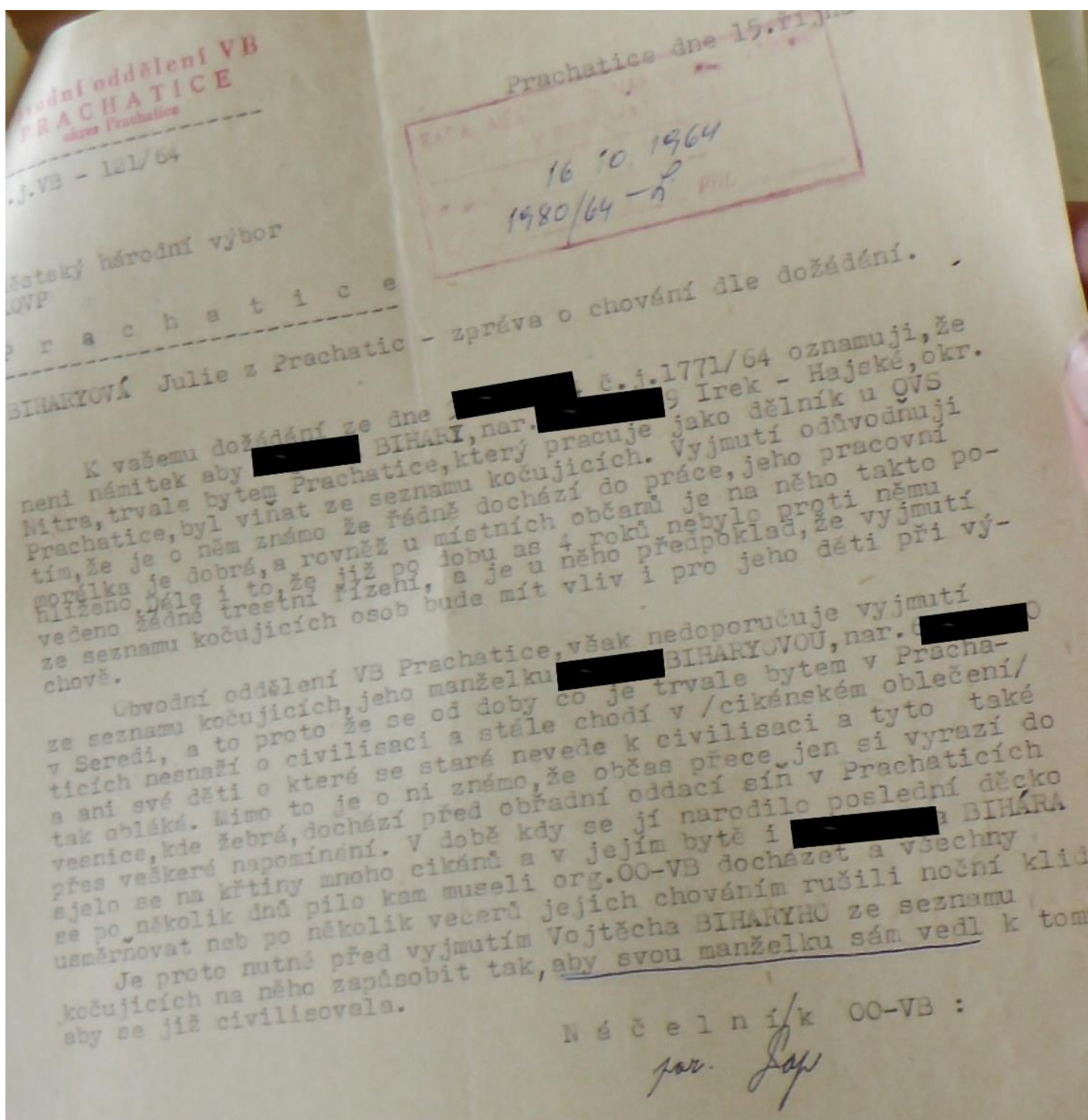
Obr. 9: Osoby vzaté do soupisu kočujících a polokočujících osob se ocitly pod dohledem státních orgánů, které se snažily zabránit jejich územním pohybům. Ukázka korespondence mezi městským národním výborem v Prachaticích a útvarem VB týkající se rodiny cikánského původu vzaté do soupisů. Záznam vznikl tři roky po soupisu, v březnu 1962.

Obr. 10: Žádost Roma vzatého do soupisu žádající o vynětí z evidence kočujících osob. V žádosti dotyčný nazývá úřední evidenci jako „seznam osob cikánského původu“. Leden 1963.

Obr. 11: Vyjádření MěNV Prachatice pro obvodní oddělení VB Prachatice ve věci vynětí osob ze seznamu kočujících. U manžela vynětí doporučil, u jeho ženy nikoliv. Říjen 1964.

Obr. 12: Ukázky kontinuální evidence cikánského obyvatelstva, z let 1967 a 1970.

3. ledna 1968

1/68

Komise pro otázky cikánského
obyvatelstva ONV
P r a c h a t i c e

Věc: Výkaz o počtu a pohybu cikánského obyvatelstva k 31.12.1967.
Zasíláme seznam osob cikánského původu na základě Vaší výzvy
zn.j. 90-5264/1967 ze dne 12.12.1967.

Příjmení a jméno	narození	zaměstnání	bydliště:
Bihary A	[redacted]	důchodce	Kláster.
Biharyov	[redacted]	v domácnosti	"
Biharyov	[redacted]	Restaurace-pomocnice	"
Biharyov	[redacted]	"	"
Bihary K	[redacted]	žák 3. tř. Zvlášt.školy	"

Rodina obývá zdražotně nevhodný byt v přízemí domu č.p. 5 město -
1 místnost o 26 m².

Bihary	[redacted]	popelář KS	Horní
Biharyo	[redacted]	metařka DS	"
Bihary	[redacted]	žák 5. tř. ZDŠ	"
Biharyo	[redacted]	žákyně 4. tř. ZDŠ	"
Biharyo	[redacted]	" 2. tř. ZS	"
Bihary	[redacted]	žák 2. tř. ZDŠ	"
Biharyo	[redacted]	žákyně 1. tř. "	"

Rodina obývá dvoupokojový byt s koupelnou v domě č.p. 15 v Horní ul.
o 46 m² obytné plochy.

Bihary	[redacted]	dělník Okr.vodovodů	Zlatá stez
Biharyo	[redacted]	v domácnosti	"
Biharyo	[redacted]	žákyně 4. tř. ZDŠ	"
Biharyo	[redacted]	" 2. tř. ZDŠ	"
Biharyo	[redacted]	" 2. tř. ZS	"
Bihary	[redacted]	dítě	"
Biharyo	[redacted]	dítě	"

Rodina obývá dvoupokojový byt v domě č.p. 99 Na Zlaté stezce o 48 m²
obytné plochy.

Bihary	[redacted]	dělník Pozem.staveb	Horní
Biharyo	[redacted]	v domácnosti	"
Biharyo	[redacted]	dítě	"
Biharyo	[redacted]	dítě	"
Bihary	[redacted]	dítě	"
Biharyo	[redacted]	dítě	"

Rodina obývá dvoupokojový byt v domě č.p. [redacted] v Horní ulici o obytné
ploše 28 m².
U všech osob v zaměstnanecké zaplacenosti se jedná o trvalý prac.pomě

tajemník
[Signature]

Městský národní výbor Prachalice
okres Prachalice

předseda.
[Signature]

Prachatice dne 5.6.1970

Č.j.: Sp 1343/70

Titl.

Okresní národní výbor
vnitřní odbor
Prachatice

Na základě Vaší žádosti ze dne 27.5.1970, Vaše zn. 614/70 Vám předkládáme seznam všech osob cikánského původu, kteří žijí v našem městě.

Jméno a příjmení	datum narození	trvale zaměst. navštěvuje školu Okres. vod.akan. dělník	bydliště
Bihary		v domácnosti	"
Biharyov		ZDŠ - 6 A	"
Biharyov		Zvlášt.šk. tř.4	"
Biharyov		ZDŠ tř. 4 A	"
Biharyov		ZDŠ dosud nenavštěvuje	"
Bihary V		-	"
Biharyov		-	"
Bihary J		KS - dělník	Horní
Bihary J		v domácnosti	"
Biharyov		ZVVZ-dělník	"
Bihary V		ZDŠ tř. 6 C	"
Biharyov		Zvlášt.škola tř.4	"
Biharyov		" tř. 4	"
Bihary J		" tř.1	"
Biharyov		"	"
Bihary R		DS - metař	Klá
Bihary M		v domácnosti	"
Biharyov			

Obr. 13: Pokyny k soupisu cikánského obyvatelstva od Okresního NV z května 1975.

OKRESNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V PRACHATICÍCH
 odbor sociálních věcí a zdravotnictví
 V Prachaticích dne 5.5.1975
 Zn. / Soc / 1975-sk

Městský národní výbor
 v Prachaticích

MĚSTSKÝ NÁRODNÍ VÝBOR PRACHATICICE		Čís. dopor.
Dala dne: 14.5.1975		Zpracovatel:
Čís. j. / jzv.: 1397/75		Ukl. znak:
Přílohy:	Předchozí č.	

Pr. soupis cikánského obyvatelstva.

Podle nařízení MPSV ČSR a JKNV v Českých Budějovicích musí být ku dni 1.6.1975 proveden soupis cikánského obyvatelstva, a pro každou rodinu založen samostatný spis.

Po tomto datu mají být zdejšímu odboru hlášeny všechny změny v rodinách, jako narození, úmrtí, přechodný pobyt, přistěhování, přestěhování apod., aby byl stálý přehled.

Zasíláme Vám v příloze tiskopisy se žádostí o jejich vyplnění a vrácení do 31.5.1975.

Vyřizuje: *Suháček*
 Okresní národní výbor v Prachaticích
 Odbor sociálních věcí a zdravotnictví 7

Vedoucí odboru: Jindřich Žižka
 58/130

Obr. 14: Zpráva bytové komise o bytové situaci cikánských rodin z roku 1985.

Okresní národní výbor
 odbor MH
 Prachatice

MH-680/85/M Mišková Prachatice 10.9.1985

Bytová situace cikánských rodin v Prachaticích

Biháry, Ustadiouu	- byt 1+3/II. kat. celkem 12 osob byť zdravotně nevhodný pro přeplněnost
Biháry, Dlouhá	- byt 1+3/II kat. celkem 8 osob byť zdravot. nevhodný pro přeplněnost
Biháry, Husova	- byt 1+2/II kat., celkem 7 os. byť zdravot. nevhodný pro přeplněnost
Stojka, Horní	- byt 1+2/II. kat. celkem 10 os. byť zdravot. nevhodný pro přeplněnost
Biháry, Lázeňská	- byt 1+1/III. kat. 1 os. obytnou plochou odpovídá, v bytě je vlhkost - jedná se o přízemní byt
Biháry, Horní	byť 1+1/III, 2 os., byť uřehovadící
Biháry, nám. K.G.	- byť 1+1/II. kat. byť je Raj, 2 os. zdrav. nevhodný pro přeplněnost
Biháry, Vězni	byť 1+1/III kat., 3 os. byť obytnou plochou vyhovuje

Ve většině případech užívají cikánské rodiny v podměrných bytech, neboť děti dospívají, uzavírají manželství, takže v bytech bydlí dvě nebo více rodin. Místní v rámci možnosti v uvclování bytů řeší jejich byt. situaci přidělením starších bytů, ale s přidělením starších bytů jsou nespokojeni, požadují byty v panelové výstavbě. Při přidělení bytu, vyžadují byty s problémy s odtahem odpadních vod, požadují byty s vlastními koupelnami a WC. Do budoucna se bude řešit situace zhoršovat, neboť se jedná o rodiny, které mají velký počet dětí a ty budou zakládat rodiny a budou tedy požadovat odpovídající byty.

Vedoucí odboru MH: Josef Čech
 Městský národní výbor Prachatice
 okres Prachatice

Zdroje:

Zimní zahrada uvádí výstavu o genocidě Romů za války. In: Prachatickonews, vyšlo 1.2.2014,
<http://www.prachatickonews.cz>

SoA Prachatice, fond Městský národní výbor Prachatice III/5 Evidence a záležitosti cikánského
obyvatelstva 1955-1990, karton č. 67.